

 <p>تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۰۹ مدت امتحان: ۸۰ تعداد سؤال: ۲۴ تعداد صفحه: ۳</p>	<p>باسمه تعالی</p> <p>مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ قم</p> <p>دبیرستان علوم و معارف اسلامی هدی</p> <p>آزمون نوبت اول دی ماه سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲</p>	<p>نام و نام خانوادگی: شماره صندلی: سوالات امتحان درس: علوم و فنون (۱) پایه: دهم رشته: علوم و معارف اسلامی نام دبیر: خانم حاجی ابراهیمی</p>
---	---	---

نمره با عدد: ( ) نمره با حروف: ( ) امضای دبیر:

به یاد او که آرامبخش دلهاست.

ردیف	شرح سؤالات	بارم
الف	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴نمره)	
۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف) حماسه ملی ایران و شعر حماسی با ..... به اوج رسید. ب) تشخیص ..... مناسب هر متن، خواندن را دلنشین تر و درک محتوا را آسان تر می سازد. ج) یکی از ویژگی های شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، سادگی فکر و روانی ..... آن است. د) توجه به واژگان کهن در قلمرو ..... بررسی می شود.	۱
۲	کدام عبارت درست و کدام نادرست است؟ الف) خواندن دقیق متن، نخستین گام موثر در رویارویی با متون است. ب) در زمان سامانیان غزنه عمده ترین مرکز فرهنگی به شمار می آمد. ج) کتاب ها معمولا متون شنیداری به حساب می آیند. د) به زبان فارسی نو، فارسی دری هم گفته می شود.	۱
۳	پدر شعر فارسی لقب کیست؟	۰/۲۵
۴	زبان های ایرانی میانه به چند دسته تقسیم می شوند؟ نام ببرید.	۰/۵
۵	موضوع کتاب شاهنامه ابومنصوری چیست؟	۰/۲۵
۶	آثار بر جای مانده زبان فارسی باستان به چه خطی نوشته شده است؟	۰/۲۵
۷	عوامل رشد و گسترش زبان فارسی در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم را بنویسید؟ (دومورد)	۰/۵
۸	ترجمه عربی و فارسی کدام آثار زبان پهلوی درست است؟ الف) درخت آسوریک- یادگار زریران ب) کلیله و دمنه- هزارویک شب	۰/۲۵
ب	موسیقی شعر (۶نمره)	
۹	کدام عبارت درست است آن را مشخص کنید. الف) به کوچک ترین واحد آوایی زبان (هجا- واج) می گویند. ب) واحد وزن در شعر فارسی و بسیاری از زبان های دیگر (مصراع - بیت) است. ج) زبان فارسی (۳مصوت - ۶ مصوت) دارد.	۰/۷۵

۰/۷۵	کلمه ((کتاب)) را واج نویسی کنید و صامت ها و مصوت های آن را مشخص کنید.	۱۰																																				
۰/۵	در کدام گزینه ها «ی» صامت است. الف) یاد ب) دین ج) نوید د) باید	۱۱																																				
۱	هجاهای کوتاه مصراع زیر را مشخص کنید. تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی	۱۲																																				
۱	با ذکر دلیل بنویسید چرا دومصرع بیت زیر هم وزن است؟ بشنو از نی چون حکایت می کند / از جدایی ها شکایت می کند	۱۳																																				
۲	بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده ی آن تجزیه کرده، سپس هر هجارا با علامت خاصّ عروضی آن بنویسید. بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش (سعدی)	۱۴																																				
	<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>هجاهای مصراع ۱</td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>هجاهای مصراع ۲</td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>نشانه های هجایی</td> </tr> </table>												هجاهای مصراع ۱												هجاهای مصراع ۲												نشانه های هجایی	
											هجاهای مصراع ۱																											
											هجاهای مصراع ۲																											
											نشانه های هجایی																											
	زیبایی شناسی (۶نمره)	ج																																				
۱	نمونه ((واج آرای)) و ((واژه آرای)) را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) ما چون ز دری پای کشیدیم ، کشیدیم / امید زهر کس که بریدیم، بریدیم ب) سرو را بین بر سماع بلبلان صبح خیز / همچو سر مستان به بستان ، پای کوب و دست زن ج) ای شطّ شیرین پر شوکت من ! د) سرارادت ما و آستان حضرت دوست / که هر چه بر سر ما می رود ارادت اوست	۱۵																																				
۱/۵	در عبارت زیر، سجع ها را بیابید و نوع هر یک را مشخص کنید. الف) طالب علم، عزیز است و طالب مال ، ذلیل ب) همه کس را عقل خود به کمال نماید و فرزند خود به جمال ج) محبت را غایت نیست از بهر آن که محبوب را نهایت نیست . د) فلان را کرم بی شمار است و هنر، بی حساب . ه) الهی اگر بهشت چون چشم و چراغ است بی دیدار تو درد و داغ است. و) دو چیز محال عقل است: خوردن بیش از رزق مقسوم و مردن پیش از وقت معلوم	۱۶																																				
۱	در کدام نمونه واژه آرای محسوس تر است؟ چرا؟ الف) خیزید و خز آرید که هنگام خزان است باد خنک از جانب خوارزم وزان است. ب) خواب نوشین بامداد رحیل باز دارد پیاده را ز سبیل	۱۷																																				
۰/۵	از بین کمانک ها واژه مناسب را انتخاب کنید: الف) ارزش موسیقایی سجع (مطرف ، متوازی) از همه سجع ها بیشتر است. ب) سجع بیشتر در (شعر، نثر) به کار می رود.	۱۸																																				

۰/۵	در بیت زیر کدام آرایه به زیباتر شدن بیت کمک کرده است؟ روز نو و شام نو، باغ نو و دام نو هر نفس اندیشه نو، نو خوشی و نو غناست	۱۹
۱	برای واژه های زیر، سجع های خواسته شده را بنویسید. الف) پرهیز (سجع مطرف): ب) مهجور (سجع متوازی):	۲۰
۰/۵	در کدام یک از ابیات زیر واج آرایبی در صامت و در کدام یک از آنها واج آرایبی در مصوت چشمگیر است مشخص کنید. الف) گرم باز آمدی محبوب سیم اندام سنگین دل گل از خارم بر آوردی و خار از پای و پای از گل ب) افسوس که بی فایده فرسوده شدیم وز داس سپهر سرنگون سوده شدیم	۲۱
	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره)	د
۱/۵	شعر زیر را از نظر ویژگی ((قلمرو زبانی)) بررسی کنید . الا یا خیمگی، خیمه فرو هل که پیشاهنگ بیرون شد زمنازل تبیره زن برد طبل نخستین شتر بانان همی بندد محمل نماز شام نزدیک است و امشب مه و خورشید را بینم مقابل ولیکن ماه دارد قصد بالا فروشد آفتاب از کوه بابل	۲۲
۱/۵	با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید. هر که به امور دنیایی روی آورد و از سعادت آخرت خود غفلت کند، همچون آن مرد است که از پیش اشتر مست بگریخت و به ضرورت، خویشان در چاهی آویخت ... نظر بر قعر چاه افکند، ازدهایی سهمناک دید؛ ... پس من دنیا را بدان چاه پر آفت مانند کردم و ... ازدها را مانند کردم به مرجعی که از آن چاره نتواند بود؛ هر آینه بدو باید پیوست و آنگاه ندامت سود ندارد. الف) دو مورد قلمرو ادبی بنویسید. ب) قلمرو فکری متن را بنویسید.	۲۳
۱	در خوانش دقیق شعر زیر، به چه نکاتی باید توجه کرد؟ نهنگی بچه خود را چه خوش گفت: به دین ما حرام آمد کرانه به موج آویز و از ساحل پرهیز همه دریاست مارا آشیانه (اقبال لاهوری) "امید که با بالهای علم و ایمان به سرزمین موفقیت راه یابی" حاجی ابراهیمی	۲۴